

Proletarec

glasilo socijalistične zveze v Julijski Benečiji in splošne strokovne zveze v Italiji.

vsako soboto zjutraj.

Posamezna številka stane 20 stotink.

Naročnina stane za celo leto 11 L., pol leta 5.50 L., tri mesece 2.80 L., mesečno 1 L., za inozemstvo 16 L. - Naročnina se mora vnaprej plačati.

Pisma in reklamacije za uredništvo in upravnništvo naj se naslovljajo: „Proletarec“ Poštni predal številka 43 GORICA

Rokopisi se ne vračajo. Pisma brez znamke se ne sprejemajo. - Oglasi se računajo po dogovoru in se morajo vnaprej plačati. -

Krvav volilni boj

Danes je pač vsem jasno, zakaj je Giolitti razpustil državni zbor ter hoče še le po 18. mesecih zborničnega življenja spet zaslišati javno mnenje ljudstva, javno mnenje, ki ga naj izreče ljudstvo z glasovnico v roki. Italija gotovo mina danes bolj spretnega politikarja in diplomata kot je Giolitti. Čeravno nad 80 let star mož, je še zmiraj kos vsakemu njegovim mlajšim konkurentom. Eden najbolj nevarnih njegovih tekmecev je bil na vsak način prejšnji ministerski predsednik Nitti. Obadva sta imela enake težave pred seboj: premoč socijalistične stranke.

Nitti je mislil vladati nekako zakonitim potom ter si je v ta namen vstvaril kraljevo stražo, katera bi morala začetkoma tvoriti vsaj 16.000 mož, pozneje pa to število zvišati, kakor bi pač zahtevale potrebe. Giolitti, bolj prebrisan od Nitti-ja, si je zraven vstvaril še fašizem, ki naj bode nekaka vez med zakonitim in nezakonitim nasiljem. Socijalistična močna skupina mu je bila trn v peti; na drugi strani pa si med boržuazijskimi strankami ni mogel vstvariti gotove večine, da bi nemoteno vladal, ker je imel med istimi politične konkurente v prejšnjih ministerskih predsednikih Nitti-ja, Orlanda in Salandra, ki so mu stali v enomer za petami. Zategadelj je potreboval predvsem, da strmoglavi močno socijalistično parlamentarno večino in moč socijalistične stranke, da se ne povrne z novo močno skupino v parlament.

To je tudi deloma dosegel. Uničenje materialne moči socijalistične stranke je bila poverjena fašistom, ki so ga izvršili in zvršujejo, kar je še za izvršiti njim določene naloge. Moralno uničenje socijalistične stranke pa je dosegel z razkolom iste na njenem kongresu v Livornu. Pred kongresom smo svarili delavstvo pred posledicami, ki bi nastale vsled razkola

stranke, pa nič ni pomagalo. Danes se položaj ne da več izpremeniti, zato pa ga moramo prenašati, kakoršen se nam predstavlja.

Ko je bil Giolitti gotov svojega načrta, je dal podpisati kralju dekret, s katerim razpušča parlament. In danes stojimo pred volitvami, katerih izida še ne moremo prerokovati. Smemo pa računati, z ozirom na način, ki so bile pripravljene in kako se je pričel volilni boj, da

SPLOŠNA STROKOVNA ZVEZA IN VOLITVE.

»Battaglie Sindacali«, glasilo »Splošne strokovne zveze« objavlja živahen članek, s katerim podaja zvezna organizacija svoj smoter glede sedanjega volilnega boja.

Tednik dospé skoraj zmiraj prepozno in sicer z znatno zamudo z ozirom na važne dogodke. Preteklo je v svoji pravomočnosti že tudi poročilo Giolitti-ja kralju, v katerem ga hoče prepričati, da bi podal svojo visoko potrdilo za razpust poslaniške zbornice. Pred vsem mu je pa pelo slavo vso nasprotniško časopisje in ga hvalilo radi svoje zvite prebrisanosti in to je dovedlo do sestave blokov proti proletarijatu in socijalizmu. Ti novi bloki se že veselijo sadov zmage.

V ministerijalnih listinah je fašizem že začrtal svoje može. Nikdar prej ni izkazala vlada tako tesne skupnosti z zastopniki fašizma, nikdar prej ni izkazala take sporazumnosti z požigalci delavskih zbornic in uničevalci naših institucij. Lahko se torej uvidi, da se bodo razvijali te volitve v prav tragičnem položaju.

V teh zadnjih dneh se je poskušalo naskočiti naše najbolj trdne postojanke in sicer v krajih, kjer se podlim dejstvom nekaterih brezvestnih nasprotnikov ni dalo niti pičice povoda. Za Padovo, Benetkami in Sirakoso se ni izpustilo tudi Reggio Emilije, onega visokega apostolata Prampollini-ja, onega jasnega izobraževalnega delokroga Ivana Zibordi-ja. Časopisje ni prikrilo tudi proti Reggio Emilia svoje škodoželjnosti, čeravno je v svoji hinavščini povzdignilo v zvezde socijalistično taktiko tega vzor-

bodo iste končale v krvi nedolžnega proletarijata. Kdor ne pozna starega Giolittija, ta ne ve, kaj je ta možakar sposoben. Konservativnega značaja je Giolitti prava zaslomba kapitalističnega sistema, kateri ne izostane z nobenim sredstvom, da si izgleda pot do svojega cilja. In zgodovina bo s krvavimi črkami pisala dobo njegovega vladanja. Ni dneva, ni ure, ni trenutka, da bi nam časopisje ne prineslo vesti vedno novih nasilstev, novih človeških žrtev in v znamenju te »ljudske volje« bo izvoljen nov parlament.

nega okraja proti zakletim zgrešitvam komunistov. Niti v Padovi, niti v Benetkah in Sirakuzi se ni imelo pretveze komunistov.

Krinka je torej padla. Ne govorimo o fašizmu. Isti je, kakoršen je in ne potrebuje druge določenosti. Govorimo o giolittizmu, kateri postaja kakoršen je bil v zadnji volilni dobi.

Giolitti je razpisal volitve, posluščujoč se živahno fašizma. In to je očitno. Poročilo predsednika vlade kralju je smešna poprava, v katerem dokazuje »spremenjen položaj«, češ, da bodo volitve vstvarile postavni položaj napram vsem nasiljem. Resnica pa je, da se Giolitti oprijema dveh oblik ekstremizma v boju, da si utrdi svoje osebno stanje. Resnica je tudi, da se Giolitti obrača brez vsakega zadrževanja do fašizma s tem, da ga olajšuje in mu pusti razsajati, kakor in kjer se mu zljubi. Človek, ki govori v svojem poročilu o npravnostnih zaslugah, podaja vedno zopet žalojgro najnižjega in najpodlejšega značaja s tem, da se poslužuje sedaj ob volitvah ravno tistih elementov, ki so se mu na vse pretege grozili ter ga na najnesramnejši način psovali. Lahko je torej umevno, da je zavrnil D'Annunzio vsako ponujano mu kandidaturu.

Ni mogoče izprevideti, koliko delavskih zbornic se še bo de zažgalo in upostošilo predno se zasiguri Giolitti-levim sklepom uspeh.

Nočemo niti koraka ostopiti od naše smernice. Zvezani smo z Italijansko socijalistično stranko in z njo se hočemo boriti tudi to pot z trdnostjo in

odločnostjo. Čim hujši in trši bo boj, čimbolj zahrbtna bo hinavščina, tem močnejša in večja bo složnost, ki nas veže z Italijansko socijalistično stranko. Veseli nas, če smemo izraziti, da bodo našle programatične črte tega volilnega boja, katere je jasno začrtala Italijanska socijalistična stranka, našo popolno odobritev in zaščito. Tudi mi se vdeležimo z razvitimi zastavami tega volilnega boja. Nimamo povoda do potrtosti. Ne bojimo se izida volitev. Volilni boj ni družega nego del našega čina. Ni izključeno, da ne zadobé v tem volilnem boju naši nasprotniki tudi večje število novih mandatov; ali s tem se ne reši bistvena kriza, v kateri se zvija vsa država. Polom se polastuje celega režima in isti fašizem, ki izsiljuje in bo izsiljen svoječasno na volilno polje, da bi zabranil boržuazijske skupne stranke ni družega nego izraz trohnele režimske krize.

Zastoj skuša Giolitti izzivati s svojim državnim zistemom del našega proletarijata ter njegovih zastopnikov s svojim koperativizmom, s svojo kontrolo nad podjetji.

Šli bomo našo pot, svesti si, da bomo tudi današnje težkoče premagali. Ali tudi ta pot, po kateri danes korakamo, bode s časom oglajena in prosta vseh ovir. Tudi oni del proletarijata, ki je začel dvomiti ali ki je zabredel na kriva pot, se bode s časom pokoril, ker bode po bridki skušnji uvidel, kje je za njega prava pot. Mogoče, da pride dan obračuna še prej, kakor si to mnogi od nas mislijo. Izzivanje nasprotnikov lahko ta dan tudi pospešijo. Nasprotniki zlorablajo svojo navidezno zmago s prekanom vseh svojih moči. Kje in kedaj bi se jim zljubilo, bi jim morali staviti naše vrste nasproti v njih vrstah opažamo toliko nesramnonapuhnjjenih nasprotnikov, kateri so nam še pred par leti izzivali miloščino. Taisti pa, kateri takrat niso zlorabljali svojih moči in so se zoperstavljali vsem nasiljem, izpostavljeni so danes najhujši nasprotniški besnosti.

Zagotavljamo, da nam ni potreba kovati nakan maščevanja, katerega že mnogi odkrito pričakujejo. Prišel bode trenutek, ko bode na provokacije naših nasprotnikov zadonel strašen, po vsej državi odmevajoč »basta« za vsa, proti nam in našim institucijam naperjena zlodejstva. Naj si zapomnijo vsi naši nasprotniki, kako boječi še pred malo časom, tako izzivajoči danes, da

je najvažnejše produktivno orodje še zmiraj v rokah proletarijata. Naj si predočijo, da so železnice, pošte, brzojavi, telefoni, mornarstvo, prehrana, luč in tisk v naših rokah, medtem ko lahko postane na deželi položaj tako kritičen, da ne zadostuje več nobena škvadra in nobena zadržujoča moč države, ki bi hotela zadušiti besnost proletarijata.

Ne bode naša krivda če nasprotniki v svoji volilni besnosti ne bodo razumeli nezanimnosti tega našega trenutka.

Prihodnji kongres III. internacionale in soc. stranke v Italiji.

V seji dne 4. t. m. je izvrševalni odbor komunistične internacionale sprejel sledečo resolucijo:

»Izvrševalni odbor je stavil na dnevni red III. svetovnega komunističnega kongresa rekurz italijanske socijalistične stranke. Izvršilni odbor je vsled tega sklenil povabiti na kongres socijalistično stranko v Italiji ter ji sporoča sledeče:

1. Predlagamo, da mora imeti delegacija I. S. S. neomejeno pooblastilo, da se ne pripeti kot pri II. kongresu, na katerem so delegatje izjavili, da nimajo popolnega pooblastila.

2. Predlagamo, da delegacija I. S. S. naj ne bode sestavljena samo od članov centralnega vodstva, marveč tudi od zastopnikov najmočnejših strankinih organizacij. Če je mogoče, morajo imeti poslednje prav močno zastopstvo.

3. Potrjujemo še enkrat, da vstraja naša glavna zahteva pri tem, da se takoj izključi iz stranke reformistično smer Turati - Modigliani. Zategadelj vabimo I. S. S., da predloži tretjemu svetovnemu kongresu jasno in odločno pismo izjavo, če ista vstraja, da more in mora postati skupina »Critica sociale« (dvomesečna revija Turattija-Treves) kot članica tretje komunistične internacionale.

4. Tajništvu komunistične internacionale se nalaga, da naslovi na člane I. S. S. obširno odprto pismo o smotrih in zadržanju stranke. Tajništvu je nadalje naloženo, natisniti v štirih jezikih in naznaniti vsem bratskim strankam še pred kongresom, poročilo sodruga Nicolini-ja, zastopnika Izvršilnega odbora v Italiji, kakor tudi poročilo sodruga Kabatcheff-a.

Izvršilni odbor vporablja to priliko, da pošlje svoje bratske pozdrave komunistični stranki v Italiji.

List »Avanti« dostavlja sledečo opazko: Za sedaj naj omenimo samo to, da se nam stavi v trenutku, ko se nas vabi obširno razpravljati, predpogoje, kar vstvarja jasno protislovje.

Zakaj smo izšli.

Že pred strankinim kongresom v Livornu se je opazalo, da bo vsak trud za ohranitev enotnosti stranke brezuspešen. Nadejali smo se edino-le še na čudež, ki bi ga morebitno napravil kongres sam, da ohrani italijanskemu proletarijatu enotno delavsko stranko. Razkol stranke, ki smo ga hoteli na vse možne načine preprečiti, bil je neizogiben vsled strupene agitacije, ki se je izvršila med proletarijatom, posebno od mnogih novih elementov, ki so se priklopili stranki zadnje čase in postali novi bogovi delavskega gibanja. Srd in strup, ki so ga zanesli nekateri agitatorji med delavske mase proti mnogim našim starim sodrugom na eni strani, velike fraze, zlorabljanje komunistične ideje in obljube po jutrajšnji revoluciji na drugi imele so svoji uspeh, katerega pa mora zapeljani proletarijat zelo drago plačati.

Tista mogočna socialistična stranka, pred katero je trepetal ves italijanski kapitalizem in katera ni nikoli omadeževala svojega praporja, bila je kar na mah zlomljena, njena sila uničena in njena moč vržena pod noge ne še dovolj nasičenega kapitalizma. Bojno geslo: »Proletarci vseh dežel združite se« je zastarelo in na njeno mesto je nastopilo geslo: »Razkol med proletarci«. Takoj, ko je ogromna večina kongresa izrekla obsodbo nad razkolkom in dala stranki novo in čisto revolucionarno smer, so se ti poslednji odstranili iz kongresa ter ustanovili novo stranko, nadevši si ime: komunistična stranka, kakor da bi se s tem hoteli oprati madeža, ki so ga zadali sebi ter njih dotedanji stranki. Z ustanovitvijo nove takozvane »čiste« komunistične stranke padlo je novi stranki v last deloma tudi strankino časopisje, bodisi potom pogajanj, bodisi vzeto z silo. »Delo«, ki je bilo dotedaj glasilo socialistične zveze v Julijski Benečiji, je postalo glasilo nove stranke in na ta način je ostal del slovenskega proletarijata, ki je ostal zvest svoji stranki, brez vsacega časopisa.

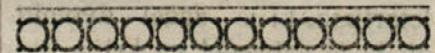
Da se temu odpomore in da socialistična stranka ne ostane brez glasila med slovenskim delavstvom in da obenem po-

damo našemu delavstvu strokovni vestnik, določili smo izdajati list »Proletarec«, ki je bil povsod z veseljem pozdravljen.

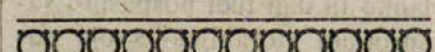
V prvi številki »Proletarca« smo priobčili »naš program, katerega se hočemo strogo držati. Nadaljevali bomo delo osvoboditve delavskega in kmečkega stanu, delo, ki ga opravlja naša stranka že deset let. Postali bomo najhujši sovražniki vseh tistih, kakor tudi vseh dejanj, ki bi značile škodo našemu proletarijatu.

Korakali bomo dalje pod geslom: »Proletarci vseh dežel združite se!« brez vsakega demagogštva in brez vsake dvoumljivosti. Naš cilj je komunizem, katerega pa ne zlorabljam v strankarske namene, naša taktika pa je vsako sredstvo, zakonito in nezakonito, ki nas dovede do zaželjenega cilja. Naš naslov je brez madeža in zaradi tega se ga ne sramujemo, ker nam je svet in ker nas že spremlja deset in desetletja pri našem trudopolnem delu za osvoboditve proletarijata in ki nas bo spremljal do končne zmage.

To naj služi tudi v odgovor tiste okrožnice, v katere pa se ne spuščamo več kot toliko, vsled zlobne vsebine in obrekovanja proti nam, ki so jo izdali oni, kateri niso vredni imena, katerega se poslužujejo. Komunizem je sveta ideja, katero se ne sme zlorabljati ne sebično ne kolektivno: sredstva, priti do komunizma, pa so druga stvar, o katerih bomo v našem listu obširno razpravljali. Vajeni smo biti obrekovani od nasprotnikov, kampanji smo bili vsled naše nepopustljive propagande za našo idejo tudi od tistih, ki danes izrabljajo nov politični plašč. Ne vstrašimo se in se ne bomo vstrašili tudi v bodočnost. Naša odločna volja in naša nepremagljiva moč nam je porok in voditeljica do zaželjenega cilja.

Priporočamo vsem našim volilcem, katerim ne bi bila vročena volilna izkaznica, da si jo pravočasno preskrbijo z reklamacijo do župana.

V polni volilni borbi.

Še samo trije tedni nas ločijo od dneva volitev, zategadelj postaja volilna borba od dne do dne bolj ostrejša. Za našo deželo so te volitve tem večjega pomena, ker je prvič, da se jih vdeležimo po italijanskem sistemu. Italijanski volilni zakon je zelo birokratičen in tudi zelo strog, posebno za manjšinske stranke, ki nimajo svojih zastopnikov pri volilnih komisijah. Vsaka najmanjša pomankljivost je lahko povod, da predsednik razveljavi na tisoče glasov.

Vsaka volilna procedura mora biti do pičice in po zakonskih navodilih izpolnjena, ker drugače je glas uničen. Naši volilci so bili dosedaj navajeni voliti z glasovnicami, na katerih so bila natiskana ali napisana imena kandidatov, dočim po italijanskem volilnem sistemu, glasovnica ne nosi imen, marveč samo znak stranke in ne samo na eni strani, temveč na obeh straneh glasovnice. K večjemu more volilec dati prednostni glas za enega v listini navedenega kandidata, ki pa velja samo za tisto listo, za katero je glasoval. V nasprotnem slučaju je dotični preferenčni glas brez veljave. Ako lista kandidatov ene stranke ni polna (zaprta), kar pomeni, da dotična stranka ni kandidirala toliko kandidatov, kolikor poslancev je za izvoliti v tem volilnem okraju, tedaj lahko volilec dodane zraven ime kandidata, ki se nahaja v listi druge stranke. Takí glasovi se imenujejo »dodatni« glasovi in grejo na korist cele tiste liste, v kateri se nahaja kandidat, ki je dobil dodatni glas. Glasovi, oddani za osebe, ki niso v nobeni listi kot kandidati, nimajo nobene veljave in bodo uničeni. Toliko prednostni, kolikor dodatni glasovi se morajo spisati s črnilom na obeh straneh glasovnice. Ako se zapiše samo na eni strani, tedaj tak glas ne pride v poštev.

Koliko strank bomo imeli v našem volilnem okraju je še negotovo: jih ne bode manj kot šest, katere bodo menda vse nastopile z zaprtimi listami.

Volilcev v goriškem volilnem okraju se šteje, da jih bo nad 80.000, od teh jih odpade okoli 55.000 na slovensko stran, ostali pa na Italijane. Ker

se pa na slovenski strani glasovi ne bodo cepili na toliko strank kakor na italijanski, tedaj smemo računati, da ima slovenska stran usodo vseh pet mandatov v svojih rokah, vzlic temu, da velja proporcionalni sistem.

KDO JO JE HOTEL?

Kdo je hotel vojno, se vprašuje klerikalna »Idea del Popolo« odgovarjajoč ateističnim listom, kateri so obtožili klerikalce, da so tudi oni hoteli vojno! Nič se ni treba izgovarjati dragi črno-suknježi, Vi ste vedno bili in ste tudi danes stebber kapitalistične družbe, torej onih, ki so hoteli in ki so organizirali vojno. Nobene razlike med vami in vam podobnim izkoriščevalcem. Klerikalci dobro vedo, da ljudstvo vojno preklinja, ker ga je pahnila v pogubo in sedaj bi se radi pred ljudstvom laskali, češ, da so bili tudi oni proti vojni. Ali mi se še spominjamo, ko je glavkar katoliške cerkve sveti žegen dajal, ko so bojne čete na fronto marširale. Tega menda ne boste tajili — gospoda, italijanski in tudi slovenski katoliško pobožni možje!

Kakor nismo še pozabili, da so bili toliko v nekdanji Avstriji, kakor tudi v Italiji na krmlu obeh držav vaši klerikalni pristaši, da je ena in druga iz svoje strani vojno provocirala, ter jo pozneje vodila. Torej tudi mi trdimo, da je klerikalna stranka, kakor tudi vse druge meščanske stranke, vojno hotela in jo duševno ter gmotno podpirala.

Le poskusite tajiti, vam bomo že z drugimi slučajmi dokazali!

Deželna konferenca za Videmski okraj.

Preteklo nedeljo se je vršila deželna konferenca za Videmski volilni okraj, na kateri je bilo zastopanih nad 40 socialističnih sekcij. Centralno vodstvo je zastopal sodrug Štolfa iz Gorice, ki je bil izvoljen tudi v predsedstvo.

Iz tajniškega poročila je razvidno, da je stranka v tem okraju zelo malo trpela vsled razkola ter da je strankin časopis »Il Lavoratore friulano« še celo napredoval in sicer tako, da s 1. majem izide list povečan. Po strankinem kongresu so se ustanovile 4 nove sekcije.

Na popoldanski seji se je razpravljalo o predstojeh volitvah ter se je odobrila lista kandidatov.

Kandidati

nasprotnih strank.

Blok tržaških strank, sestavljen iz fašistov, narodne skupine, klerikalcev (it. ljudska stranka), stranka narodne zgradbe in narodna reformistična stranka, je včeraj proglasil sledeče kandidate za prihodnje volitve:

Banelli Giovanni, morskiki kap.

Giunta Francesco, odvetnik.

Menesini Giovanni, inženir.

Suvich Fulvio, odvetnik.

Istrski blok narodnih strank je proglasil sledeče kandidate:

Albanese Luigi.

Bilucaglia Luigi.

De Berti Antonio.

Mrach Giovanni.

Pesante Giovanni.

Pogatschnig Antonio.

V prihodnji številki objavimo kandidate vseh strank v Julijski Benečiji.

Tržaške vesti

Volitve izvršilnega odbora tržaške delavske zbornice.

Ta teden se vršijo volitve za izvolitev izvršilnega odbora delavske zbornice v Trstu.

Zategadelj priporočamo našim somišljenikom, da glasujejo za sledečo listo;

Pinguentini Marij, kovinar,

Krizmančič Ivan, kovinar,

Blasi Marij, delavec v prosti luki,

Furiosi Avgust, hotelski vratar,

Kustrin Ivan, uradnik,

Benco Diomede, uradnik,

Miani Peter, zidar,

Merk Karol, poštar,

Borri Josip, tehnik,

Pissoni Zeffirin, učitelj,

Favento Alojzij, tramv. u-službenec,

Pinguentini Ivan, kovinar.

Namestniki:

Buffa Anton, delavec,

Štolfa Rafael, pek. pom.,

D'Ambrosi Franc, težak,

Turko Josip, mehanik.

Nadzorovalni odbor:

Fragiacomo Ivan, uradnik,

Zollia Ivan, težak,

Buffolini Viktor, inženir.

Poročilo sodr. Baratona

1) na strankinem kongresu v Livornu.

Da si zamorejo naši čitatelji predočiti sliko, zakaj se je vstrajalo proti razkolu stranke, objavljamo tukaj pomembljivo poročilo sodruga **Baratona** na XVII. strankinem kongresu v Livornu.

Sodrug, prosim, da mi ne segate v besedo in mi ne delate razgovorov. Na prekinjenja in pojasnjevanja zamorem odgovarjati sam in me bo veselilo, če se mi iste stavijo.

Rekel sem torej prosto, če si naložim nalogo govora po poročilu, katerega sem spisal in razširil, storim to-le radi tega, ker sem si svoje stvari popolnoma svest in prepričan; ne verujem, da je usoda kongresa že odločena in da bi bilo, kakor mnogi zatrjujejo, nepotrebno, razgovarjati se. Ne verujem tudi, da bi jasen in natančen razgovor med nami ne zamogel predvzpostaviti izida kongresa in pretvoriti nekaj točk današnjega stališča, ki se upirajo na številne nesporazumnosti. Upam nadalje, da se tukaj ne

govori edino-le za kongresiste ali pa za štenografa, kateri bode konečno pridjal ta svoj spis aktom historičnih dogodkov socialističnega gibanja, marveč da se mora pred vsem imeti v mislih one ogromne mase, ki stojijo za nami, one sekcije, katere so vas poslale in katere tvorijo v svoji skupnosti večinoma komunistične sekcije in konečno one brezštevilne vrste delavcev, kateri se sicer v tem trenutku ne zanimajo za naše notranje razpore, temveč, katere se zanimajo za nekaj mnogo bolj važnega in svetega, kar bodi njih jutrišnja prihodnost in to je — revolucija, katero le od nas pričakujejo; one množice, v imenu katerih je včeraj neki blede fantič govoril ironično o „unitaričnem fantazmu“ in katere so namreč

po prepričanju popolnoma unitarične.

Da se zamore omogočiti popolna pojasnitev misli te frakcije, prosim, naj izrazijo svoje misli tudi oni, ki so došli semkaj iz zgolj tega nagiba, brez osebnih vzrokov in brez vzroka vsake sebičnosti. In videli bomo, da nam bode vsem koristilo.

Dovolite mi torej, sodrug, da se obrnem do sodrugov nasprotnikov komunistične tendence...

Opozarjam Vas pa pred vsem, da želim na vsak način govoriti ter bom stal tukaj, če treba, do večera ali svojo misel moram razodeti. Da se pa izognemo nesporazumom in da ne more nihče ugovarjati, imenoval bomo v nadaljnjem poteku svojega govora frakcije: „komunistična“, „unitarična“ in „koncentristična“.

Pred vsem hočem staviti sodrugom komunistom nekaj jasnih in resnih vprašanj, nadejajoč se od njih tudi istotako jasnih in resnih odgovorov, da se zamore po nabiranju vprašanj in odgovorov

vstvariti tudi za množice, ki stojijo izven kongresa, natančen pomen in jasnost mnenja.

Besede sodrugov internacionale, prečitane od sodruga **Kabatkeffa** so nam napravile utis, kakor da bi botela železna pest zadušiti kongres, kateri se je pod tem pritiskom zviljal in tudi včasih reagiral. Vprašal sem se, ali je ta železna pest, ali so ti ostri izrazi, ki nam donijo iz Moskve pritisk klešč ali železnega pluga, kateri hoče z dejstvom svoje razdeljivosti vskliti, ali je to glas višjega organa, kateremu se naj pokorimo, ali je reakcija mnogih sodrugov, ali je morda stari red misli, ki se upira novemu, stari duh, kateri se noče izogniti novim idejam; vprašal sem se tudi ali ni ta pojav, ki je danes vidno plaval pred našimi očmi, drugega, kakor le epizoda onega čudovitega boja, ki ga izvaja tretja internacionala po vsem svetu, boj, kateri nima važnosti samo za notranost naših strank ampak tudi za stik vseh novodobnih narodov.

Rusija je, ki vodi internacio-

nalno politiko ne samo po premirju, marveč jo je vodila že pred premirjem. Rusija je, ki je peljala vojno do svojega logičnega konca. Rusija je, ki je izzvala svoj lasten poraz ter poraz splošnega vojnega orožja s tem, da je pospešila uničevanje orožja v obče; Rusija je, katere je potem izzivala čimnično klepetanje Wilsona ter razkrinkla nesramne pogodbe, ki so se zaključile v Versaillesu, Rusija je, katere je izzivala entento in katera tudi še danes pelje največjo internacionarno politiko.

Vprašal sem se, ali niso ta dejstva, ki se rodijo v notranosti italijanske socialistične stranke le navadna epizoda onega čudovitega boja, ki ga izvaja tretja internacionala v vseh deželah, zagotovivši si jutrišnjo bodočnost; vprašal sem se, ali ni ta dogodek, ki se je tudi tukaj, pojavil po ruskem povelju tudi v drugih, nam sosednih deželah?

(Dalje prihodnjič)

Stavka rudarjev V ANGLIJI.

Precej časa po vojni je stal proletarijat po celem svetu v ofenzivi proti industrijalizmu, katerega je vojna spravila iz pravega tira kapitalistične dobičkarije, katere so bili kapitalisti v mirnem času navajeni. Težko jim je bilo priti na pravo pot in to zaradi tega, ker so v teku vojne delavstvu obljubovali po končani vojni nebesa na zemlji; seveda le iz tega, da bi se delavstvo tedaj, ko je bilo oblečeno v sivo-zeleno obleko, bolj patrijotično bojevalo za domovino, ki ni nikdar bila in tudi danes ni od proletarijata, marveč od gospodov kapitalistov.

Vojna je med delavstvom napravila drugačno psihologično mišljenje; delavstvo, ki je takoj po vojni sprevidelo, da se je vojna provocirala le za kapitalistične interese, ker je delavstvo ravno tako bedno in revno po vojni, kakor je bilo pred vojno.

Delavci so si morali potom svojih organizacij pomagati, si priboriti plače, kakoršne so bile po razmerah potrebne. Vsekakor so bile plače natančno zmerjene. Ali v zadnjem času so industrijalci pričeli po svojem časopisju pisariti, da, ako se hoče narodna ekonomija zboljšati, ni druge poti, kakor delavstvu plače znižati. In s tem atentatom so prišli prvi na dan gospodje angleških rudnikov. Angležki rudarji so seveda smatrali to zahtevno za neutemeljeno, gospodje »rudnikarji« pa so tako trdno zdrževali, da je prišlo do stavke. Kdo je le malo ekonomično-politično izobražen, razumi takoj, kaj pomeni in kakšen vpliv ima na ekonomično življenje stare Evrope, stavka angleških rudarjev.

Ko so stopili angležki rudarji v stavko, upali so gotovo na pomoč takozvane trozveze, ki sestoji iz rudarjev, železničarjev in transportnih uslužbencev. Težko je biti je po časopisju natančno poučeni, zakaj se niso železničarji in transportni uslužbenci stavki rudarjev pridružili, ali gotovo bo, da ekonomično-politični moment v Angliji, ni za tako kolosalno delavsko gibanje ugoden. Stavka te trozveze bi bila v par dnevih vse angleško življenje vstavila. Gotovo ne smemo pozabiti, da če imajo angleške delavske organizacije bistre voditelje, imajo tudi angležki industrijalci prefrigate ministre, kakor n. pr. Lloyd George in druge mu podobne in spretno »mešetarje«, kateri so tako bistroumino mešetarili, da so preprečili pridružitve k stavki železničarje in transportne uslužbence. Kaj naj torej storé rudarji sami, brez vsaj moralne pomoči tistega delavstva, ki ima ves angleški promet v svojih rokah? podleči, ker v podobnih slučajih velja veliko več moralna kot pa gmotna podpora! In skoraj bi bili angležki rudarji pri tej stavki propadli. Meščansko časopisje se že raduje, ker je meščanski kapitalizem napram delavstvu, na razrednem boju organizirano, še enkrat zmagal.

Ta stavka angleških rudarjev je pravo zrcalo delavskega gibanja v tem trenutku, ko industrijalizem hoče, da bo delavsko ljudstvo njih grehe grevalo. Svetovna vojna je po vseh državah povzročila na trgovskem in industrijalnem polju veliko krizo, kakoršne ni še svet videl in tudi ne poskusil, krizo, katero naj proletarijat z svojim delom in trpljenjem reši. Kapitalizem noče nič trpeti, nič plačati; vse torej naj prenese delavstvo, ki je dalo v vojni kri in življenje, naj danes pomaga kapitalizmu iz zágate.

Stavka angleških rudarjev nas uči, da moramo biti v sedanjih časih pri delavskih gibanjih zelo previdni in nerazdružljivi.

POZIV DO SODRUGOV!

Pri vsaki volilni sekciji stranke imajo pravico imenovati enega svojega zaupnika in enega namestnika. Volilne komisije so tako sestavljene, da so malokje bili imenovani v iste tudi naši sodrugi. Da se prepreči kaka morebitna volilna goljufija na škodo naše stranke, je potrebno, da pri vsaki volilni sekciji mora biti zraven tudi naša kontrola. Zaupnike in njih namestnike imenuje strankin pooblaščenec, ker drugače zaupnik ne more prisostvovati volilnemu aktu.

Zategadelj naprošamo vse naše sodruge, da nam sporoče imena volilnih zaupnikov, da zamoremo predlagati iste volilnim komisijam. Imena je vpsolati našemu uredništvu.

DOPISI

Škedenj pri Trstu.

Shod mlinarskih pomočnikov tržaške čistilnice riža. Preteklo nedeljo ob 5. uri pop. se je vršil tu v gostilni gosp. Sira dobro obiskani sestanek mlinarskih pomočnikov tržaške rižne čistilnice s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega sestanka; 2. Razprava o drobižnem skladu; 3. Poročilo zveznega poslovanja; 4. Raznoterosti.

Predsenikom je bil izvoljen sodr. Bosser; poročala sta sodruga Botteghelz R. in Štolfa R.

Sodruga Botteghelz je po prečitjanju zapisnika, kateri se je enoglasno odobril, podal trimesečno računsko poročilo, kar je zbor vzel tudi na znanje. Sodruga Štolfa je obširno poročal o drobižnem skladu ter o pomenu istega za podporo bolnih in zaostalih po smrti skladnih udeležencev ter za podporanje članov ob raznih potrebah. Razvila se je na to obširna debata, katere se je vdeležilo več prisotnih, nakar se je sprejel enoglasno predlog sodr. Botteghelz, da se drobižni sklad ohrani in nadaljuje. Za kontrolorja tega sklada je bil imenovan sodr. Božič Milan.

Pri tretji točki dnevnega reda je sodr. Štolfa poročal o poslovanju zveze in ekonomičnih pridobitvah, katere se doseže, če je delavstvo složno v svoji strokovni organizaciji. Omenjal je pomen posredovalniške dela ter primerjal uspehe, ki jih je dosegla posredovalnica tržaških pekov, katere poslovanje lahko služi za vzgled

vsem drugim. Vse to se je dosedaj, izvaja govornik — z neustrašljivim delom in trudom našega nepozabnega sodruga Kermolja.

Pri točki raznoterosti se je razvila kratka zabavna debata med sodrugom Botteghelcem in nekimi nezadovoljniji. Predno je predsednik Bosser zaključil to važno zborovanje, se je nabrala mala svota va list „Arte Bianca“.

Iz Krasa.

V prvi številki »Proletarca« smo objavili dopis iz Krasa, v katerem je dopisnik obelodanil neznosne razmere in bedno stanje našega brezposelnega proletarijata. Zahtevali smo obenem od kompetentnih faktorjev, do katerih so se za stopniki naših organizacij opetovano obrnili, naj priskočijo na pomoč z zopetnim pričetjem dela in zgraditvijo porušeni krajev. Seda nam prihaja obvestilo, da je odbor za odškodovanje po vojni prizadetih škod pooblastil izvršitev sledečih del: Gorjansko: za farovž 88.400 lir, za napajališče 20.400, za šolo 138.000; — Nabrežina za javno perilnico 30.000; — Št. Polaj: za obrežni zid cerkvenega trga 14.000; — Temnica: za očiščenje cerkve 39.000, za pokopališče 36 tisoč, za šolo 226.000; — Vižovlje: za vodnjak števil. 1 L. 6.000, za vodnjak števil. 2 L. 9.300, za javno napajališče 54.000; — Števan: za javno napajališče 47.000; — Čerovlje: za javno napajališče 20.100, za vodnjak 10.000; — Brestovica: za šolo 460.000; — Selo: za pokopališče 80.000; — Sveto: za šolo 400.000, za zvonik 30.000; — Mavhinje: za razna javna dela 360.000; — Jamnje: za pokopališče 60.000; — Vojsčica: za pokopališče 57.600. Za razna dela določena skupna svota znaša L. 2287.800.

LABIN

Gonja proti rudarjem v Labinu. Kar je borzuazijsko časopisje dosedaj pisalo o štrajku v Labinu, je popolna izmišljotina in podla laž. Na te laži ne bi bilo vredno odgovarjati, ako bi se ne tikalo koristi teh bojovnih rudarjev.

Je popolnoma neresnično, da je imel štrajk v Alboni revolucijski značaj in da je bil uprizorjen po zunanjih elementih, svoj čas v rudniku zaposlenih. Res je pa, da so hoteli ravnatelj Friedmann, izzivač doktor Zanini in inž. Tomatis že iz vsega začetka dokazati, da je bila okupacija rudnikov povzročena od italijanskih delavcev iz Belluna, Bari in Sicilije, kateri, so po mnenju gorio-menjenih gospodov, prevzeli gospodarstvo celo nad tajnikom organizacije. Res je pa tudi, da se je skupina Sicilijanov prostovoljno pridružila gibanju in da sta celo dva od njih pristopila k agitatoričnemu odboru. Poslednji so ostali zvesti gibanju, dokler niso bili premagani od obljub, ki so jim bile stavljene od strani vodstva rudnikov ter so izdali še le potem svoje tovariše v boju.

Za „Piccolo“ so tuji tedaj delavci iz Italije, ki so bili svoj čas zaposleni v rudniku Arse? Posebno proti tem delavcem se je poojstrilo pregajanje od strani oblasti po vojaškem zasedanju rudnika. Tudi to, da se hoče naji

zvezo z okupacijo rudnika z dogodki v Karnici, je naravnost zlobno. Gibanje labniskih delavcev z njenimi posledicami, kakor smo že objavili, — leži pred vsem na srcu vodstva rudnika samega in njega načelstva. To naj si zapomnijo vsi nasprotniki tega gibanja. Že delj časa so gospodarji rudnika provokantno postopali napram delavstvu. Ravnatelj Friedmann je odslovil enega uradnika, samo zato, ker je zagovarjal delavstvo. Provokacije od strani vodstva se niso več šteje. Dne 2. februarja delavci niso prišli na delo, ker je bil domači praznik in ravnatelj Friedmann je tolmačil neko določbo upravnega sveta na način, kakor da bi se nahajal pred nekako naredbo istega ter hotel izvršiti nad delavstvom pravi zločin.

Zahteval je namreč, naj se za to odsotnost delavcem odtegne za celi mesec produkcijski premij, ako se ti ne zavežejo producirati dnevno eno šestinko premoga več. Razun tega se je hotelo podati njegovi pretvezi kazenski značaj.

Tej poniževalnosti se delavci niso hoteli podvreči ter so namepravali prevzeti rudnik v zadržno režijo, ker so bili prepričani, da je rudnik dobičkonosen. In zato so ga zasedli. Njih namen je bil, izboljšati produkcijski dobiček na korist dežele in za protibrano lastnih koristi in svojega ponosa.

ZA TISKOVNI SKLAD „PROLETARCA“

so darovali:

Paulin G.	L. 6.—
Callini A.	5.—
Dr. Bačar I.	10.—
Paulin I.	5.—
Dr. De Fiori	5.—
Fabian Ern., Tolmin	2.—
Bresatz Vito	10.—
Dr. H. Tuma	100.—
Lulik Josip	2.—
Vesela družba proletarc.	12.60
I komunist	10.—
Tonet L.	5.—
Prof. Inwinkl Orf.	10.—
Ferjančič Ferd.	10.—
Petejan Josip	10.—
Mucchiut	10.—
Pasigli G.	50.—
Popovich Branko	20.—
Kermolj Al.	5.—
Bidoli Umb.	5.—
Nabrano med koloni v Brdah	17.—

Skupaj L. 309.60

Priporočamo vsem sodrugom, da se ob vsaki priliki spomnijo tiskovnega sklada „Proletarca“.

Stavbinski delavci!

Posredovalnice za delo so že skoro povsod vstanovljene — povsod pa ne poslujejo, kakor bi bilo treba — in to v škodo delavstva samega. Danes imamo veliko brezposelnost, ali natančnega števila brezposelnih ne poznamo. Del brezposelnih delavcev še vedno smatra, da je posredovalnica brezpomembna in morda še škodljiva. Za izpodbiti taka naziranja bi moralo zadostovati to, da se proti posredovalnicam in bi jih radi odpravili. Enkrat smo trdili in to velja tudi danes, da to proti čemur se delodajalci boré, je gotovo v korist delavstvu.

Apeliramo na vse delavce, da se vpišejo v posredovalnice in se ravnajo po določilih. Ako se naleti na pomanjkljivosti — je treba iste odpraviti — ne pa posredovalnico bojkotirati, kakor se to od kakšne strani dela.

RAZNE VESTI

Amerikanski vojni kredit v Evropi.

Da je Amerika igrala važno ulogo z posojili tekom svetovne vojne, je danes že vsem znano. Kruta vojna ni samo žela človeške žrtve, ampak je tudi žrla ameriške dolarje, katere bodo morale evropske države polagoma vračevati pod velikimi profiti za ameriške kapitaliste. V naslednjem podajamo izkaz, koliko dolgovi so napravile evropske države le tekom svetovne vojne:

Belgija	dol. 349.214.467.89
Kuba	10.000.000.—
Českaslov.	61.256.206.74
Francija	2.997.477.800.—
Angleja	4.227.000.000.—
Grška	15.000.000.—
Italija	1.631.338.986.99
Liberia	26.000.—
Rumunija	25.000.000.—
Rusija	187.729.750.—
Srbija	26.780.465.56

Skupaj . dol. 9.580.823.677.18

Amerika je torej posodila evropskim državam nič manj nego 9 milijard 580 milijonov dolarjev, kar znaša z današnjo veljavo lire nič manj nego 210 milijard 778 milijonov lir. Samo italijanski dolg znaša v Ameriki 40 milijard 783 milijonov lir; skoraj 41 milijard lir.

Vsled razpusta italijanskega parlamenta je lira na New-Yorški borzi poskočila od 4.14 na 4.40, kar pomeni, da dolar, ki je stal preje 25 lir, stane danes samo 22 lir. Hudomušni ljudje pravijo, da Italija lahko razpusti parlament vsake tri mesece, da pride njena lira v najkrajšem času do svoje polne veljave. Čim manj socialističnih poslancev se povrne v parlament, pravi italijanska borzuažija, tem večji bo kurz lire. Kdo od naših nasprotnikov pa bo še trdil, da so socialisti nekaki podrepniki kapitalistov!

Levy Pavel, član centralnega vodstva III. internacionalne je bil izpahnjen iz nemške komunistične stranke ter vabljen odpovedati se državnozbornemu mandatu, ker je priobčil zakulisje o komunističnem gibanju, kar je doprineslo stranki ogromno škodo.

Centralno vodstvo italijanske socialistične stranke je naročilo rimski socialistični sekcije, katere član je, da izbacne iz stranke njenega člana in državnozbornskega poslanca Franca Cecotti, ker stoji njegovo riformistično postopanje in dopisovanje v kapitalističnem časopisju v protislovju z resolucijo, odobreno na Livornškem strankinem kongresu.

Sodrugi!

Širite Proletarca!

Vsak delavec mora biti naročnik našega lista.

PRED VOLIVAMI

(Dalje)

Volilec, ki premesti svoje biva-
lišče v območju druge skupine,
ima pravico zaprositi prenos v
imenik iste skupine. Prošnja, pod-
pisana od volilca, se predloži žu-
panu, potem ko je volilec vzel na
znanje v občinskem uradu razde-
le občin v različne skupine.
Toda prošnje se ne sme vložiti
po poteku 30 dni od dneva pra-
vokrepnosti tega zakona. Oni, ki
ne znajo pisati, napravijo to pro-
šnjo ustmeno pred dvema pričra-
ma, ki potrde identiteto prosilca
pred županom ali njegovim na-
mestnikom ali notarjem. O tem se
izda prošilcu potrdilo. Župan na-
pravi vse izpremembe v imenikih
svojih skupin, priklopivši prošnjo
k imeniku za premestitev iz ene
skupine v drugo skupino (sekcijo),
v katero vpiše volilca. Nobena
sprememba, nobeno premestilo se
ne napravi brez prošnje.

Kandidatne liste.

Kandidatne liste so predlogi
posameznih strank, ki navajajo
imena kandidatov za mesta po-
slancev pri bodočih volitvah. Kan-
didatne liste za vsako volilno
okrožje morajo biti predložene od
najmanj 300 in ne več kot 500
volilcev vpisanih v volilnem ime-
niku. Kandidatura mora biti spre-
jeta z izjavo dotičnih kandidatov
in poverjena od župana občine
glavnega volilnega mesta ali pa
od notarja. Vsaka lista ne sme
štet več kandidatov kakor je po-
slancev, ki se imajo izvoliti v do-
tičnem okrožju. V kandidatih li-
stah mora biti navedeno 1) ime
in priimek, 2) očetovstvo in 3)
kraj rojstva posameznih poslancev.
Noben poslanec ne more biti
vpisan več kot v eno kandidatno
listo istega volilnega okrožja. V-
saka kandidatura, po pravočasno
vloženi predlogih je nična. Nik-
do ne more sprejeti kandidature
v več kot v dveh okrožjih novih
dežel.

Zastopniki (zaupniki) strank.

Izjava o predložitvi kandidatnih
list mora vsebovati navedbo ene-
ga pravega delegata in njegovega
namestnika, ki sta pooblaščenca
določiti dva zastopnika iste liste
pri volilni komisiji vsake skupine
in pri centralnem volilnem uradu.
Ti zastopniki ali mesto njih osebe,
v ta namen pooblaščenca v izvorni
obliki imajo pravico, da določijo
z izjavo, pisano na navadnem pa-
pirju in poverjeno od župana
glavnega mesta volilnega okrožja
ali pa od notarja, kakor pri vo-
lilni komisiji vsake skupine tako
tudi pri centralnem volilnem uradu
dva zastopnika kandidatne liste,
enega pravega in njegovega na-
mestnika za slučaj, da bi bil pravi
zastopnik zadržan, odsoten ali pa,
da bi se odstranil. Izberejo se ti
zastopniki iz volilcev volilnega
okrožja, ki se nahajajo v listi po-
rotnikov ali pa oni, ki so dovršili
najmanj tri razrede ljudske šole
bivše avstro-ogrske monarhije ali
so položili dopolnilni izpit nižjega
elementarnega tečaja v kraljestvu.

Izjava delegatov (pooblaščenec)
glede zastopnikov pri volilni ko-
misiji se predloži županu ali od
njega določenemu uradniku proti
potrdilu do poldneva sobote pred
volitvami. Pozneje in vsekakor
pred otvoritvijo volitve se predloži
izjava predsedniku volilne komi-
sije. Za zastopnike pri centralnem
volilnem uradu mora biti pred-
ložena izjava tekom poldneva
nedelje, ko se vrši volitev potom
gen. civ. komisarijata proti potrdi-
lu prejema.

Zastopnik vsake kandidatne
liste ima pravico, da prisostvuje
celemu uradnemu poslovanju, da
sedi, kakor odredi to predsednik
pri uradni mizi ali pa v bližini
iste toda vedno na mestu, kjer
mu je omogočeno zasledovati vo-
lilno poslovanje in da daje na
zapisnik na kratko svoje more-
bitne izjave.

Toda predsednik odstrani lahko
z upravičeno odredbo, zaslišavši
o tem overovatelje (skrutinatorje),
zastopnika, ki rabi nasilje in ki

ovira vkljub dvakratnemu pozivu
k redu od strani predsednika v
grobem motenju relnega postop-
panja volilnega opravila.

Glasovnice.

Glasovnica mora biti iz trdega
belega papirja ne privitega, v ve-
likosti: 12 cm na široko in 12
cm na visoko po vzorcu in mora
predstavljati na obeh straneh za-
risan krog v premeru 6 cm, raz-
deljen v dva odseka (segmenta).

V prvem odseku, ki je širok 2
cm mora biti natisnjen na obeh
straneh s črnilom in z enotni-
mi črkami odznak (contrasegno)
stranke oziroma kandidatne liste
ali pa tudi naslikan. V drugem
odseku (segmentu) se nahaja na
obeh straneh toliko vodoravnih
črt, kolikor kandidatov more do-
biti preferenčne ali dodatne gla-
sove v vsakem volilnem okrožju.
Prepovedani so vsaki drugi znaki
na glasovnici.

Delegati stranke ali osebe od
teh v izvorni obliki pooblaščenca,
predložijo tip glasovnice, pover-
jene od notarja v tolikih izvodih,
kolikor je skupin občine.

Volilni akt.

Otvoritev volitve.

Različnost glasov.

Razlikujemo:

- glas liste t. j. glas oddan za
celo kandidatno listo en bloc.
 - glas prednosti ali preference
 - dodatni glas (voto d'aggiunta).
- Vsaka veljavna glasovnica, vlo-
žena v kuverto predstavlja glas
kandidatne liste (voto di lista).
Volilec lahko odda takozvani
preferenčni ali prednostni glas za
kandidate liste, za katero misli
voliti tudi ako je popolna. Ako
je nepopolna kandidatna lista t. j.
ako je bilo od stranke postavljenih
manj kandidatov, kakor jih voli
dotično okrožje, ima pravico do-
dati na glasovnico kandidate, ki
pripadajo drugim kandidatnim li-
stam, toda vedno na tak način, da
se ne prekorači število poslancev,
ki pripadajo na to okrožje.

Preferenčni glas in dodatni glas
se ne moreta obenem izvajati.

Preferenčni in dodatni glas se
izraža s tem, da se napiše s črnilom
na pesebnih črticah dolenjega
odseka na obeh straneh glasov-
nice priimek in v slučaju, da sta
kandidata istega imena, tudi ime,
če je potreba očetovstvo. Toda
število preferenčnih in dodatnih
kandidatov, ki jih volilec lahko na-
vede, ne sme biti večje od enega,
če znaša število poslancev, ki se
imajo voliti pet, ne večje od dveh,
če znaša število poslancev od 6-10,
ne večje od treh, če znaša število
poslancev 11-15, ne večje od štiri-
h, če znaša število poslancev
16-20.

Ako se volilec ne ravna po teh
predpisih, se smatrajo vsi prefer-
enčni in dodatni glasovi kot ne-
zapisani. Glasovnica ostane v ve-
ljavi kot glasovnica kandidatne li-
ste, izvzemši poznejše določbe,
katere označijo neke vrste gla-
sovnic za neveljavne. Nične so
glasovnice, na katerih so pod od-
znakom kandidatne liste navedbe
preferenčne (prednosti) ali dodatka
natiskane.

V slučaju, da je kandidat istega
imena kakor druga oseba, ki ni
kandidat, se smatrajo vsi glasovi,
ki nosijo isto ime in priimek kot
oddani za gorinavedenega kan-
didata.

(Dalje prihodnjič)

Delegati liste (delegati della li-
sta) predstavljajo vse predlagatelje
liste. Njihova naloga je, da se žrtvu-
jejo za stranko s propagando, z obja-
vami, letaki in so, kratko povedano,
nekak agitacijski odbor stranke. Oni
poučujejo tudi volilce glede dodatnih
in preferenčnih glasov. Ako je kan-
didatna lista popolna, izdajajo poziv,
naj se ne vpisujejo več dodatni gla-
sovi na glasovnice. Tudi pri izbi-
ri odznaka imajo veliko nalogo, da se
ta odznak razlikuje od onega drugih
strank. — Delegatov naloga je
tudi, da dajo tiskati glasovnice, jih
razdele med svoje pristaše in sploh
gledajo, da je strankina organizacija
glede volitev oziroma disciplina vo-
lilcev brezhibna.

Izdaja za deželno socijalistično zvezo
in odgovarja za uredništvo

Alojzij Stolfa

Tiska Tip. Giov. Paternolli v Gorici.

Delavske zadruga za Trst, Istro in Furlanijo

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

Celokupni prejem v letih 1919 in 1920

	1919		1920		Povišek	
	Lire	c.	Lire	c.	Lire	c.
Januar	899,882	53	2,870,790	41	1,970,907	88
Februar	690,217	02	3,111,822	24	2,421,605	22
Marc	873,581	59	4,375,752	37	3,502,170	78
April	1,427,766	95	4,095,675	28	2,667,908	33
Maj	1,671,035	01	4,770,397	15	3,099,362	14
Juni	1,455,713	93	5,333,015	58	3,877,301	65
Julij	1,657,612	93	6,100,484	29	4,442,871	36
Avgust	1,677,835	44	5,553,484	28	3,875,648	84
September	1,966,104	09	5,702,767	87	3,736,663	78
Oktober	2,559,455	91	7,263,497	36	4,704,041	45
November	2,586,693	20	7,530,682	84	4,943,989	64
December	3,319,533	94	8,079,440	98	4,759,907	04
Svota za izdano blago proti znamkam s pravico do dividend	20,785,432	54	64,787,810	65	44,002,378	11
Oddano blago za dividende	928	63	110,527	99		
" " " podpore	23,784	18	73,739	27		
" " " povrnitev deležev	44	04	1,320	77		
Brez znamk in oddano drugim zadrugam	1,894,097	14	6,316,942	21		
Skupaj oddanega blaga	22,704,286	53	71,290,340	89	44,002,378	11

Gibanje članov:

Vpisanih 31 decembra 1920 — 37153
31 " " 1919 — 24007
Povišek v 1 letu — 13146

Hranilni oddelek:

Stanje hranil 31 decembra 1920 L. 8.040.770.82
" " " 31 " " 1919 " 5.068.678.62
Povišek v 1 letu L. 2.972.092.20

Podpore bolnim članom in zaostalim umrlih
se je izplačalo od 1. januarja do 31. dec. 1920 L. 106.156.77

Dividende za poslovno leto 1918-1919
so se izplačale od 1. jan. do 31. dec. L. 128.180.06

Naznanjamo članom, da sta sedaj odprti obe

Skladišči oblačil

V onem, nahajajočem se v

ul. Raffineria št. 3

so ostali odprti oddelki: **pokrival, obuval in konfekcij** z veliko izbiro **izgotovljenih oblek** za moške, dečke in otroke, **površnikov, sukna** domačega in angleškega izdelka. - **Pri teh oddelkih se nahaja tudi krojačnica.**

V novo skladišče na Trgu della Borsa

je bil preložen

ODDELEK MANIFAKTUR.

Obisk teh oddelkov je dovoljen brez obveznosti nakupa.

**ZADRUGA PEKOVSKIH DELAVCEV
V GORICI**

**LASTNA PEKARNA IN PRODAJALNA
VIA S. PIETRO 68**

**DOLŽNOST VSAKEGA ZAVEDNEGA DELAVCA V TEM OKOLIŠU
JE, DA PODPIRA TO PROLETARSKO ZADRUGO
ZADRUŽNO VODSTVO**